

T.C. M. İ. V.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1686
Tarih: 23-10-2012

11884

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de artan ırkçı, militarist, erkek egemen zihniyete ait söylemlerle birlikte nefret suçları giderek artmıştır. Devletin bir veri olarak nefret suçlarını kaydetmediği için ve hukuksal olarak genelde nefret suçu tanımından işlem yapılmadığı için bu alanda sağlıklı ve işlevli bir veri bankasından söz etmek mümkün değil. 2006 yılından bu yana insan hakları örgütlerinin kaydını tutabildiği nefret suçlarında özellikle etnik köken, inanç, farklı cinsel yönelim ya da cinsel kimliğe sahip olma gibi temel konularda nefret suçlarının işlendiği belirtilmektedir. ABD'de yapılan ve Hz. Muhammed'e hakaret eden film üzerine Başbakan Erdoğan'ın, "...insanların kutsallarına, dini inançlarına saldırıların tanzim edilmesi konusunda uluslararası düzenlemelerin yapılması gerekir... ulusal hukukta değerlere, inançlara hakaretin nefret suçu kapsamına alınmasıyla ilgili talimat veriyorum, hemen çalışmasını yapalım. Bu konuda Türkiye dünyaya öncü olacak" demesiyle nefret suçu tanımı bir anda gündeme gelmiştir. Oysaki nefret suçu dünyada 1960'larla literatüre girmiş ve pek çok AB ülkesinde ayrı bir yasası bulunan hatta nefret söylemini içeren hukuksal düzenlemeler olan bir konudur. Bu konuda karnesi çok kötü olan ancak diğer yandan nefret suçunu önlemede oldukça geri kalmış Türkiye'nin nefret suçlarını önlemede öncü olması mümkün değildir. Diğer yandan nefret suçunu sadece inanç üzerinden hatta bir din üzerinden tanımlamak, önlemek yerine Türkiye'de yıllardır nefret suçuna maruz kalmış gayri Müslimlerin daha yoğun nefret suçuna maruz kalmasına neden olacaktır. Diğer yandan böyle bir tanım bizzat devlet tarafından işlenen ve desteklenen etnik köken, cinsel kimlik gibi kategorilerdeki nefret suçlarını dışarda bırakması açısından da sakıncalıdır.

Türkiye'nin de üyesi olduğu AGİT nefret suçları üzerine kapsamlı bir tanım yaparken, AGİT katılımcısı 56 ülke arasında giderek daha çok sayıda ülke, nefret suçlarına karşı yasal düzenlemeler öngörmektedir. Hukuksal olarak nefret salikiyle işlenmiş suçların cezalandırılması için yasal düzenleme bulundurmayan 22 üyesi arasında Türkiye'de bulunmaktadır. Dünyada yaşanan deneyimler, nefret suçlarına dair hukuksal düzenlemeler yanı sıra hatta öncesinde kamunun öncülüğünde işlenen farklı kategorilerdeki nefret suçları istatistiklerinin çıkarılması gerektiği yönündedir. AGİT üye ülkeleri nefret suçlarına dair istatistiki bilgi derleme taahhüdü vermesine rağmen Türkiye bunu yerine getirmemektedir. Oysaki Türkiye'de etnik köken, siyasi görüş, din ve inanç, cinsel kimlik ve yönelimi, engelli olması gibi pek çok nedene dayalı işlenen nefret suçlarının hangi boyutlara ulaştığını görmek nefret suçlarının önlenmesindeki en önemli adım olacaktır.

1. Bugüne kadar nefret saikiyle işlenmiş suçlara dair devletin elinde bir veri ya da rapor bulunmakta mıdır? Eğer varsa bu bilgiler kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
2. Türkiye AGİT'e üye olmasından dolayı sorumlu olduğu nefret suçlarına dair istatistiki bilgileri neden derlememektedir? Böyle bir çalışmayı başlatmayı planlıyor musunuz planlıyorsanız ne zaman?
3. Nefret suçu tanımının uluslararası literatür ve AGİT'in yaptığı tanıma göre yapıldığı, nefret suçlarını önleyici bir yasa çalışmasını ne zaman yapmayı planlıyorsunuz? Bu yasa çalışmasını Türkiye'de bu alanda çalışan insan hakları örgütleri, LGBT örgütleriyle birlikte yapmayı planlıyor musunuz? Bu konuda bir takvim var mı?